

ning for Pengevæsenet er atter blevet indskærpet paa en overordentlig tydelig og overordentlig lærerig Maade. Men navnlig synes alle disse Erfaringer mig at pege i Retning af, at det, naar man vil lovgive om Bankvæsen, først og sidst gælder om at skabe Betryggelse for Bankvæsenets Likviditet.

Ærede Medlemmer vil erindre, at jeg ved Behandlingen i forforrige Samling drog denne Side af Sagen frem og oveni Købet gjorde den til Genstand for et Ændringsforslag. Paa Grund af den — jeg tør maaske sige tumultuariske Karakter, som Forhandlingerne antog ved Sagens anden Behandling i Foraaret, fik den højtærede Minister ikke den Lejlighed, som vi alle ønskede, han skulde faa, til at udtale sig udførligt om dette Spørgsmaal, og ganske naturligt venter jeg ikke her ved en Førstebehandling, allermindst under disse Forhold, at han skulde kunne faa Lejlighed dertil. Jeg tror imidlertid, at hele Tinget vilde sætte Pris paa under Sagens videre Behandling at faa at høre disse Udtalelser i al deres Udførlighed. Den højtærede Minister har jo et mangeaartigt fortroligt Kendskab til Provinsbankers Forhold. Saa meget kan jeg dog maaske nævne, at naar den højtærede Minister dog fik Tid til at pege paa, at mange af de danske Provinsbanker egentlig ikke var Banker i Ordets europæiske Forstand, men snarere en Blanding af Sparekasser og Banker, har han sikkert i høj Grad Ret deri, og jeg vil tilføje, at som Følge deraf maatte mange af de Bemærkninger, jeg gjorde, eller rettere mange af de Fordringer, jeg stillede, med Hensyn til Bankers Likviditet, mere tage Sigte paa de store Banker, Hovedstadsbankerne, end paa de smaa Provinsbanker. Netop dette synes mig imidlertid at pege i Retning af, at de Bestemmelser, der træffes for de store og for de smaa Banker, bør være forskellige, og at det vil være saa sin egen Sag nu at skabe en uniform Lovgivning for Pengeinstitutter, til hvilke man maa stille saa vidt forskellige og forskelligartede Fordringer.

Medens jeg taler om Banker, vil jeg gerne have Lov at gøre en Bemærkning overfor den ærede første Taler. Jeg har meget ondt ved at acceptere den Definition, han gav af Banker som Institutter, hvis

hele Virksomhed kun gik ud paa at indtjene Penge til Aktionæerne. Jeg tror, at i alt Fald i den Formulering er Grundbetragtningen ikke rigtig. Det maa aldrig glemmes, at hele den moderne Samfundsordning er bygget saaledes op, at i det Øjeblik en Mand sørger for paa fyldestgørende Maade at udføre sit Erhverv og derigennem ogsaa tjene Penge, gavner han i samme Grad Samfundet. Det er jo ingen Bebrejdelse mod en Skomager, at han tjener Penge. Dette viser, at han er i Stand til at forsyne store Dele af Samfundet med godt og billigt Skotøj, og det er derfor fuldkommen rigtigt, som den sidste ærede Taler sagde, at Bankerne er store Forretningsforetagender. Men just derfor vil de ogsaa i nogenlunde samme Forhold, hvori de selv tjener Penge, gavne det store Samfund, og det synes jeg ikke, man bør tabe af Sigte. En Bankier er en Købmand, der handler med Penge, og da Penge er en international Vare, kan man vanskeligt forestille sig, at det skulde kunne lykkes Bankerne at drive Prisen paa denne Vare uforholdsmæssigt op, og gør Bankerne ikke det, er deres Fortjeneste af fuldkommen legitim Art. Men samtidig med, at Bankerne tjener Penge til sig selv, i samme Omfang — kunde man næsten sige — de betaler sig som Forretningsforetagender, udfører de en vigtig Samfunds-funktion. Ligesom Skomageren udfører en vigtig Samfundsfunktion, idet han bidrager til Samfundets Forsyning med Skotøj, saaledes udfører Bankerne en ganske overordentlig vigtig Samfundsfunktion, idet de forsyner Samfundet med et stort Stykke Erhvervskredit, som Følge deraf kan det være nyttigt og rigtigt at skabe en Lovgivning om Banker, men denne bør ikke skabes i en fjendtlig Aand. Man bør lovgive netop med det for Øje at sætte Bankerne i Stand til at tjene Samfundet paa den bedst mulige Maade.

Disse Bemærkninger har en meget almindelig Karakter, men jeg tror, at de alligevel er paa deres Plads, fordi man ofte, ogsaa i dette høje Ting, spører nogen Misforstaaelse af Bankernes hele samfundsmæssige Stilling. Den sidste ærede Taler (Rørdam) vil jeg give Ret i, at det er bedre ingen Lov at faa end at faa en Lov, som berøvede Bankerne Stempelbegunstigelsen og under en eller anden Form fikserede